nieuws

Opnieuw meer stoppers dan starters in Vlaamse landbouwsector

nieuws

De trend waarbij meer landbouwbedrijven stoppen dan starten, zet zich verder. Uit cijfers van Statbel blijkt dat in 2023 het aantal stoppers in het Vlaams en Brussels Gewest een kwart hoger lag dan het aantal starters: 756 bedrijven stopten, terwijl er 592 nieuwe werden opgericht. Toch valt op dat het aantal starters sinds 2019 opnieuw stijgt. Boerenbond benadrukt echter dat de cijfers genuanceerd moeten worden. "Soms worden bedrijven als starters geregistreerd terwijl het gaat om bestaande landbouwers die zich aanpassen aan administratieve wijzigingen", aldus de landbouworganisatie, die op het terrein andere signalen opvangt. “Door de onzekerheid vreest nog steeds één op drie van onze leden vroegtijdig te moeten stoppen in de komende vijf jaar", klinkt het.

12 DECEMBER 2024

Jozefien Verstraete

Lees meer over:
landbouw algemeen

Twee datasets voor landbouwbedrijven

Voor een beeld van het aantal landbouwbedrijven in Vlaanderen worden doorgaans twee datasets gebruikt: die van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij en die van Statbel. Hoewel deze bronnen grotendeels overlappen, zijn er belangrijke verschillen.

Het agentschap werkt via de verzamelaanvraag om het aantal landbouwbedrijven te tellen. Iedereen die geregistreerd is als landbouwer bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, iedereen die steun in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) aanvraagt, iedereen die perceelsaangifteplichtig is voor de Mestbank of die specifieke teelten teelt, zaaizaad vermeerdert of paspoortplichtige planten teelt, moet een verzamelaanvraag indienen.

Statbel selecteert dan weer een specifieke groep van bedrijven. Volgens de statistiekwetgeving is het zo dat een landbouwbedrijf moet produceren voor verkoop en/of grond in goede landbouw- en milieuconditie moet houden. Statbels dataset bevat daarom een selectie van de bedrijven uit de verzamelaanvraag, namelijk de bedrijven die produceren voor verkoop. "Hoe Statbel die selectie in de praktijk afbakent weten we niet in detail, maar één van de factoren die hier mee een rol speelt, is het hebben van een ondernemingsnummer in de Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO) in combinatie met een NACE-code voor landbouw", duidt het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Daarnaast is er ook een verschil in verdeling door het feit dat bedrijven 'economische eenheden' zijn. Land- of tuinbouwbedrijven hebben soms twee klantnummers bij het agentschap. Een varkensbedrijf kan bijvoorbeeld één klantnummer hebben voor de stallen en dieren, en een ander nummer met de gronden. Statbel maakt in zijn cijfers geen opdeling. De cijfers kunnen ook anders geïnterpreteerd worden als er naar de regio's wordt gekeken. Statbel wijst alle gronden van een bedrijf toe aan de gemeente waarin de bedrijfszetel gelegen is. M.a.w. een bedrijf waarvan de zetel in een West-Vlaamse gemeente gelegen is en waarvan de gronden allemaal in gemeente Oost-Vlaanderen liggen, wordt bij Statbel volledig aan de West-Vlaamse gemeente toegewezen. Zo is er een verschil tussen de 23.829 KBO-nummers met landbouw-NACE dat het agentschap en de 21.759 bedrijven die Statbel rapporteert.

Het aantal bedrijven gekend in de Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO) met een landbouwactiviteit is sinds 2010 met 11 procent gedaald. 14 jaar geleden stonden nog 26.799 bedrijven geregistreerd, in 2023 waren dit er nog 23.829. De bedrijven gekend in de KBO maar zonder btw-landbouwactiviteit en de particuliere landbouwers die niet gekend zijn in de KBO, werden in deze cijfers niet opgenomen. Deze eerste groep zijn bijvoorbeeld kinderboerderijen, pensionstallen voor paarden, maneges of bedrijven met veel hectares grond waar enkele dieren op staan. Particulieren zijn iedereen zonder BTW-nummer.

Positieve starterstrend

In 2023 startten in totaal 592 bedrijven gekend in de KBO met landbouwactiviteit, daarvan werden de meeste bedrijven (28%) opgestart in West-Vlaanderen. 25 procent startte in Oost-Vlaanderen, 18 procent in Antwerpen en 15 procent in Vlaams-Brabant. De provincie met minste starters (14%) in 2023 was Limburg.

Een derde van de opgestarte landbouwbedrijven specialiseerde zich in akkerbouw, een ander derde in veeteelt. Daarvan was 19 procent gespecialiseerd in de rundveehouderij en 4 procent in de varkens- of pluimveehouderij. 14 procent startte op in de tuinbouw. Van de resterende 14 procent is er geen typologie bekend.

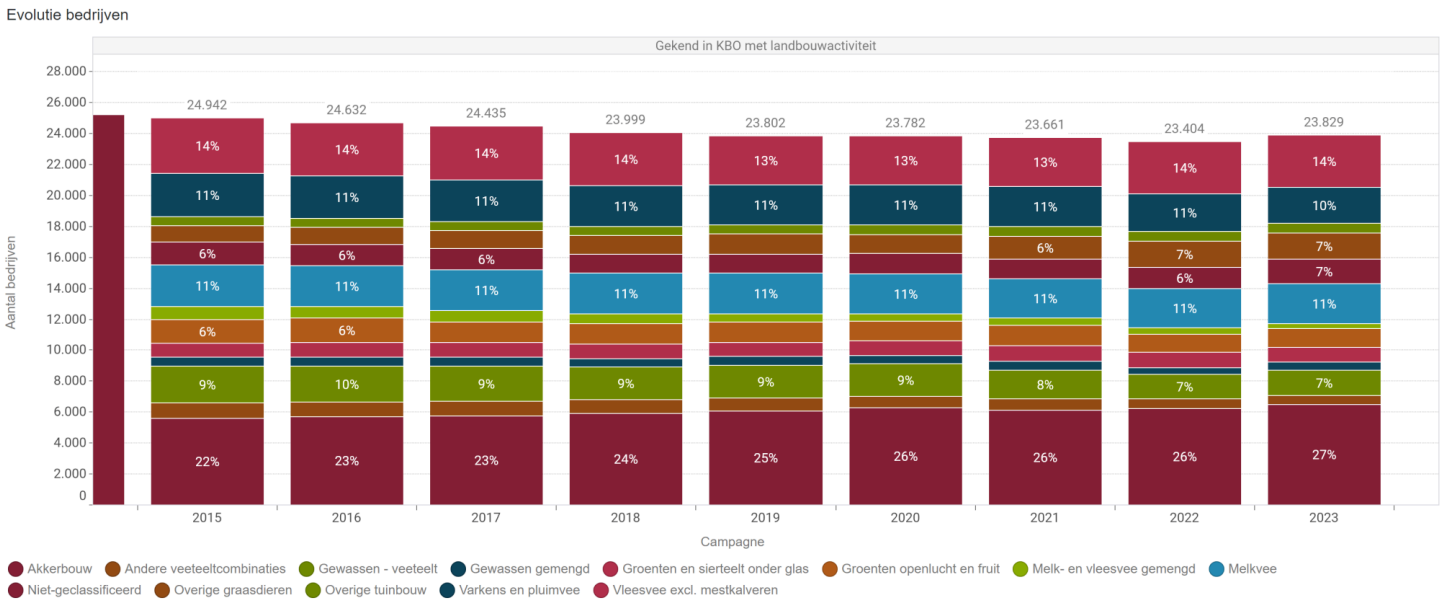

nieuws

Eén op drie landbouwers vreest vroegtijdig te moeten stoppen in de komende vijf jaar

20 SEPTEMBER 2024

Tussen 2010 en 2019 daalde het aantal starters met uitzondering van de jaren 2014 en 2017. Maar sinds 2019 stijgt het aantal startende landbouwbedrijven opnieuw. Boerenbond wijst erop dat de cijfers niet alles zeggen en er moeilijk conclusies getrokken kunnen worden. "Er zijn regelmatige administratieve wijzigingen waardoor de cijfers een vertekend beeld geven", klinkt het. Zo is er onlangs een administratieve wijziging geweest bij de bepalingen van actieve landbouwers. Zij moeten nu een KBO-nummer met landbouw-NACE hebben. Landbouwers die dit nog niet hadden en zich in regel stellen, komen in de statistieken bij de 'starters' terecht. Boerenbond merkt echter een andere trend op het terrein. "Door de onzekerheid vreest nog steeds één op drie van onze leden bijvoorbeeld vroegtijdig te moeten stoppen in de komende vijf jaar", klinkt het.

Alle bedrijven gekend in KBO met landbouw-NACE volgens typologie Foto: Agentschap Landbouw en Zeevisserij

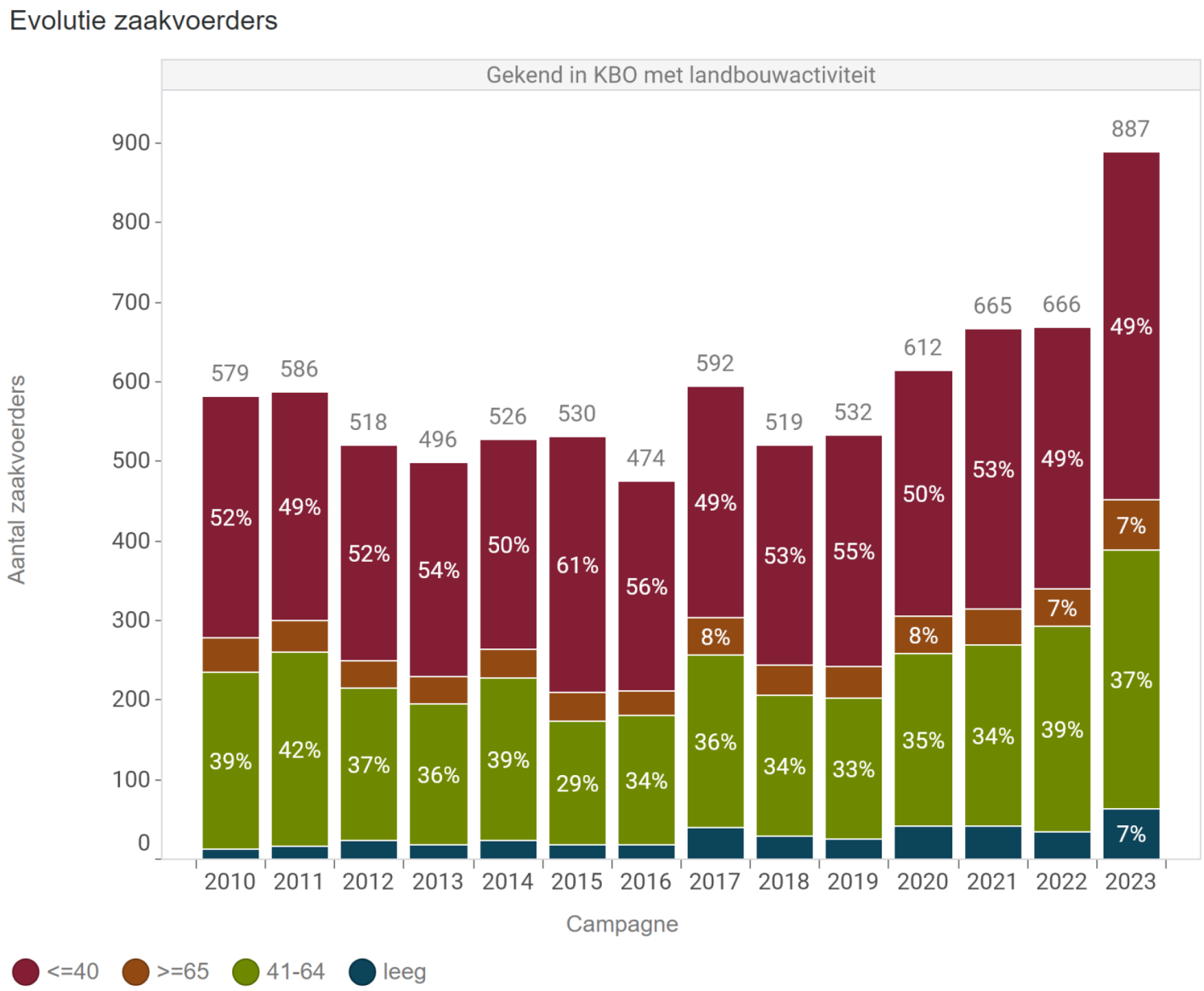
Stijgende stoppersevolutie

Naast de groeiende groep startende landbouwers, doen ook telkens meer en meer landbouwers de boeken toe. In 2023 stopten 756 KBO-bedrijven hun landbouwactiviteit. Dat zijn er twee per dag. Daarnaast stopten ook nog 238 KBO-bedrijven zonder

landbouwactiviteit en 376 particulieren.
Verdelen we de stoppers die geregistreerd staan in de KBO met landbouwactiviteit volgens provincie, dan zien we eenzelfde rangschikking zoals bij de starters. Het grootste deel (35%) kan gevonden worden in West-Vlaanderen, 26 procent in Oost-Vlaanderen, 14 procent in Antwerpen, 13 procent in Vlaams-Brabant en 12 procent in Limburg. Ook naar bedrijfstype is een gelijkenis te zien met de starters. Zo stopte een derde met zijn akkerbouwactiviteiten en ook een derde met de veehouderij. Deze aandelen lijken in de voorbije jaren niet opmerkelijk veranderd te zijn, ook niet tijdens de stikstofcrisis. In absolute cijfers stijgen de aantallen wel. Zo stopten in 2018 163 veeteeltbedrijven of bedrijven met een veeteelttak. In 2023 waren dit er 200. Maar het aandeel in de totaliteit van stoppende bedrijfstypes blijft rond één derde schommelen.
Algemeen genomen daalde het aantal stoppende landbouwbedrijven van 2010 tot 2016 en steeg dat aantal opnieuw vanaf 2018. In 2017 en 2021 was er telkens sprake van een duidelijke piek in het aantal stoppende bedrijven, dit is telkens het gevolg van een vierjaarlijkse administratieve opkuisactie binnen het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Wie stopt en wie start?

In 2023 is 49 procent van de startende zaakvoerders van een bedrijf met landbouwactiviteit jonger dan of gelijk aan 40 jaar. Opvallend is dat het in 7 procent van de gevallen om oudere landbouwers gaat van boven de 65 jaar. Ook bij deze cijfers hoort wat duiding. De statistiek van de startende zaakvoerders staat los van de startende bedrijven. "Het gaat om nieuwe (startende) zaakvoerders in alle bedrijven (niet enkel startende bedrijven)", duidt het agentschap. "Dit houdt in dat bijvoorbeeld elk nieuw lid en/of benoeming bij ons ook als een startende zaakvoerder wordt beschouwd." Het agentschap geeft het voorbeeld van een bedrijf waarbij een nieuwe bestuurder, die nog niet gekend was bij het agentschap, bij een bedrijf komt, of wanneer er een sterfgeval is en de partner als nieuwe zaakvoerder wordt benoemd. Daarnaast spelen ook de administratieve wijzigingen over de bepaling van actieve landbouwers hier parten, waarbij oudere landbouwers zich nog in regel moeten stellen.
Stoppende zaakvoerders zijn overwegend ouder dan 65 jaar (49%). Al stopt ook een grote groep (40%) reeds tussen de 41 en 64 jaar. 7 procent van de stoppende zaakvoerders zijn jonger of gelijk aan 40 jaar. Van 4 procent is geen leeftijd geweten. Ook in deze cijfers zijn door de jaren heen geen grote schommelingen te zien. Een evolutie die wel opgemerkt kan worden is het stijgend gemiddeld aantal zaakvoerders per bedrijf. Waar dit in 2010 nog 1,10 zaakvoerders was, was dit vorig jaar 1,19.

Startende zaakvoerders (KBO met landbouwactiviteit) volgens leeftijd Foto: Agentschap Landbouw en Zeevisserij

Uitgelicht

Vorig jaar zijn 561 Vlamingen een landbouwactiviteit gestart

nieuws

In 2023 telde de Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO) 561 startende bedrijven met landbouwactiviteit. Daarmee kent het aantal starters in Vlaanderen een stijgende trend. 202...

8 MAART 2024

Lees meer

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij / Statistiek Vlaanderen

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada